

**دانشکده پیراپزشکی
طرح درس ترمی**

عنوان درس : میکروب شناسی عمومی (نظری)

مخاطبان: دانشجویان ترم دوم کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی

تعداد واحد: ۲ واحد

ساعت پاسخگویی به سوالات فراغیر: ساعت ۸ لغایت ۱۰ روزهای دوشنبه هر هفته

زمان ارائه درس: ساعت ۱۰ لغایت ۱۲ روزهای شنبه هر هفته نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۸

مدرس: دکتر نصرالله سهرابی دکترای تخصصی باکتری شناسی پزشکی

درس و پیش نیاز: زیست شناسی سلولی و مولکولی

هدف کلی درس: آشنائی دانشجویان با طبقه بندی، مرفوژی، ساختمان، متابولیسم، رشد و ژنتیک، راههای شناسایی و جداسازی باکتری‌ها از یکدیگر و بررسی اثرات عوامل فیزیکی و شیمیایی و آنتی بیوتیک‌ها بر باکتری‌ها.

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- مقدمه میکروب شناسی و آشنایی با دنیای میکروب‌ها
- ۲- آشنایی با طبقه بندی میکروارگانیسم‌ها، مقایسه پروکاریوت‌ها و یوکاریوت‌ها
- ۳- آشنایی با ساختمان تشریحی باکتری‌ها، دیواره سلولی
- ۴- آشنایی با ساختمان و عملکرد سیتوپلاسم، فلاژل و پیلی باکتری
- ۵- آشنایی با ساختمان و عملکرد کپسول و اسپور باکتری
- ۶- آشنایی با متابولیسم و رشد باکتری‌ها
- ۷- آشنایی با ژنتیک باکتری‌ها
- ۸- شناخت تاثیر عوامل فیزیکی و شیمیایی بر باکتری‌ها
- ۹- آشنایی با انواع میکروسکوپ‌ها و کاربرد آنها
- ۱۰- آشنایی با روش‌های رنگ آمیزی باکتریها
- ۱۱- آشنایی با چگونگی طبقه بندی محیط‌های کشت
- ۱۲- آشنایی با نحوه کشت و ایزوله کردن باکتری‌ها
- ۱۳- آشنایی با برخی از روش‌های آنزیمی و بیوشیمیایی تشخیص باکتری‌ها
- ۱۴- شناخت آنتی بیوتیک‌ها و مکانیسم اثر آنها
- ۱۵- آشنایی با روش‌های تعیین حساسیت یاکتری یه آنتی بیوتیک‌ها (آنتی بیوگرام)
- ۱۶- آشنایی با فلور طبیعی بدن
- ۱۷- آشنایی با روابط میزبان و پاتوژن

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: مقدمه میکروب شناسی و آشنایی با دنیای میکروب‌ها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۱-۱- کاربرد عملی علم میکروب شناسی را بداند
- ۱-۲- تاریخچه علم میکروب شناسی و بزرگان این علم را بشناسد.

اهداف ویژه جلسه دوم: آشنایی با طبقه بندی میکروارگانیسم ها، مقایسه پروکاریوت ها و یوکاریوت ها در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۱-۱- طبقه بندی میکروارگانیسم ها را بشناسد.
- ۱-۲- دسته بندی باکتری های بیماریزا را بشناسد.
- ۱-۳- شباهت ها و تفاوت های یوکاریوت ها و پروکاریوت ها را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با ساختمان تشريحی باکتری ها، دیواره سلولی

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۲-۱- اشکال مختلف باکتری و تعاریف آن ها را بداند.
- ۲-۲- اجزاء مهم تشکیل دهنده سلول باکتریایی را نام برده و وظایف هر کدام را شرح دهد.
- ۲-۳- جزئیات ساختمان دیواره سلولی باکتری های گرم مثبت و نقش هر کدام از این اجزا را توضیح دهد.
- ۲-۴- جزئیات ساختمان دیواره سلولی باکتری های گرم منفی و نقش هر کدام از این اجزا را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با ساختمان و عملکرد سیتوپلاسم، فلاژل و پیلی باکتری

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۳-۱- ساختار سیتوپلاسم و نقش اجرای آن را توضیح دهد.
- ۳-۲- ساختمان هسته باکتری را تشريح کند.
- ۳-۳- فلاژل باکتری و نقش آن را توضیح دهد.
- ۳-۴- پیلی باکتری و نقش آن را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با ساختمان و عملکرد کپسول و اسپور باکتری

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۴-۱- ساختمان کپسول و نقش آن را توضیح دهد.
- ۴-۲- ساختمان اسپور باکتری را تشريح کند.
- ۴-۳- باکتری های تولید کننده اسپور را نام برده و علل مقاومت اسپور را توضیح دهد.
- ۴-۴- لایه های پوشش اسپور و مراحل مختلف اسپورولاسیون و جوانه زدن را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی با متابولیسم و رشد باکتری ها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۵-۱- نیازمندی های کشت و متابولیسم باکتری ها را توضیح داده و نمودار رشد آنها را ترسیم نماید.
- ۵-۲- منابع تغذیه و رشد باکتری ها را توضیح دهد.
- ۵-۳- فاکتورها و عوامل موثر بر رشد باکتری ها را بشناسد.
- ۵-۴- مسیرهای بیوسنتز بخش های مختلف باکتری را توضیح دهد.
- ۵-۵- مسیرهای تنفس و تخمیر را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی با ژنتیک باکتری ها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۷-۱- ساختار ژن را بداند.
- ۷-۲- همانند سازی در RNA و DNA را توضیح دهد.
- ۷-۳- موتاسیون ها و انواع آن را در یاکتری ها بشناسد
- ۷-۴- عناصر مهم ژنتیکی در باکتری ها را نام ببرد.
- ۷-۵- نقل و انتقالات ژنتیکی بین باکتری ها را نام برد و اهمیت آنها را شرح دهد.
- ۷-۶- مهندسی ژنتیک و کاربرد آن را در باکتری ها توضیح دهد.

هدف کلی جلسه هشتم: شناخت تاثیر عوامل فیزیکی و شیمیایی بر باکتری ها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۸-۱- اصطلاحات مهم در رابطه با عوامل ضد میکروبی را تعریف کند.
- ۸-۲- عوامل فیزیکی و شیمیایی رایج در حذف میکرووارگانسیم را نام برد و مکانیسم آنها را بنویسد.

هدف کلی جلسه نهم: آشنایی با انواع میکروسکوپ ها و کاربرد آنها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۹-۱- ساختمان و اصول عملکردی میکروسکوپ نوری را توضیح دهد.
- ۹-۲- اصول انواع میکروسکوپ و کاربرد آن ها را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه : آشنایی با روشهای رنگ آمیزی باکتریها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۱۰-۱- اصول و انواع رنگ آمیزی باکتری ها را شرح دهد.
- ۱۰-۲- رنگ آمیزی های مهم مانند گرم، کبیسول، اسپور و زیل-تلسن را بداند.

هدف کلی جلسه یازدهم: آشنایی با چگونگی طبقه بندی محیط های کشت

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۱۱-۱- انواع محیط های کشت باکتری را بشناسد.
- ۱۱-۲- اصول تهیه محیط های کشت باکتری را بداند.
- ۱۱-۳- کاربرد محبظ های کشت باکتری را بداند.

هدف کلی جلسه دوازدهم: آشنایی با نحوه کشت و ایزوله کردن باکتری ها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۱۲-۱- روش های مختلف کشت و ایزوله کردن باکتری ها را بشناسد.
- ۱۲-۲- محیط های کشت اختصاصی باکتری های گرم مثبت و گرم منفی و نحوه جداسازی آن ها را بداند.

هدف کلی جلسه سیزدهم: آشنایی با برخی از روشهای آنزیمی و بیوشیمیایی تشخیص باکتری ها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

- ۱۳-۱- اصول روش های آنزیمی و بیوشیمیایی مانند کاتالاز، کواگولاز، اکسیداز و را در تشخیص باکتری ها را

توضیح دهد.

۱۳-۲- اصول و مکانیسم بعضی از محیط های کشت آنریمی و بیوشیمیایی مانند TSI و SIM را توضیح دهد.
هدف کلی جلسه چهاردهم: شناخت آنتی بیوتیک ها و مکانیسم اثر آنها

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

۱۴-۱- آنتی بیوتیک های رایج را طبقه بندی کند و مکانیسم عمل هر کدام را شرح دهد.

۱۴-۲- منشاء مقاومت باکتری ها در برابر آنتی بیوتیک ها را تقسیم بندی و توضیح دهد.

۱۴-۳- کاربرد بالینی آنتی بیوتیک ها را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پانزدهم: آشنایی با روش های تعیین حساسیت یاکتری یه آنتی بیوتیک ها (آنتی بیوگرام)
در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

۱۵-۱- روش های مختلف تعیین حساسیت باکتری به آنتی بیوتیک ها و تفسیر و کاربرد آن ها را بداند.

۱۵-۲- روش انجام تست انتشار در آگار (دیسک دیفیوژن) را توضیح دهد.

۱۵-۳- مفاهیم MIC و MBC را شرح دهد.

۱۵-۴- اصول و روش انجام E-Test را بداند.

هدف کلی جلسه شانزدهم: آشنایی با فلور طبیعی بدن

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

۱۶-۱- فلور طبیعی بده را تعریف کند.

۱۶-۱- فلور طبیعی بافت های مختلف بدن را نام ببرد.

۱۶-۲- اهمیت فلور طبیعی بدن انسان در ایجاد بیماری های عفونی را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هفدهم: آشنایی با روابط میزبان و پاتوژن

در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:

۱۷-۱- اصول ایمنی در عفونت های باکتریال را توضیح دهد.

۱۷-۲- روابط متقابل میزبان و باکتری های پاتوژن را شرح دهد.

منابع:

1- Medical Microbiology, P.R. Murray (Latest ed).

2- Medical Microbiology, Jawetz (Latest ed).

3- Baily & Scoott's Diagnostic Microbiology (Latest ed)

روش تدریس: سخنرانی ، پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی : اسلاید های پاورپوینت، وایت برد ، کامپیوتر ، ویدیو پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	روش	آزمون
	هر جلسه	۱۰	کتبی	کوئیز
۱۰-۱۲ شنبه	۹۸/۰۲/۲۹	۳۰	MCQ	آزمون میان ترم
۸/۳۰- ۱۰/۳۰ چهارشنبه	۹۸/۰۴/۰۵	۶۰	MCQ	آزمون پایان ترم
	هر جلسه	۱۰	ارزشیابی استاد	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: دانشجویان موظفند قبل از استاد در کلاس درس حضور داشته باشند. از بحث های غیر علمی خودداری کنند. مدت زمان هر کلاس دو ساعت است. در پایان هر جلسه، رئوس مطالب جلسه آینده به طور شفاهی به دانشجویان ارائه می گردد لذا دانشجو می تواند با مطالعه قبلی در کلاس حاضر شود.

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

نام و امضای مدیر گروه:

دکتر ناصرالله سهرابی

نام و امضای مدرس:

دکتر ناصرالله سهرابی

تاریخ ارسال :

تاریخ ارسال:

تاریخ تحويل:

جدول زمانبندی درس میکروب شناسی عمومی (نظری)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۷/۱۱/۱۳	مقدمه میکروب شناسی و آشنایی با دنیای میکروب ها	دکتر سهرابی
۲	۹۷/۱۱/۲۷	طبقه بندی میکروارگانیسم ها مقایسه پروکاریوت ها و یوکاریوت ها	دکتر سهرابی
۳	۹۷/۱۲/۰۴	ساختمان تشریحی باکتری ها دیواره سلولی	دکتر سهرابی
۴	۹۷/۱۲/۱۱	سیتوپلاسم فلاژل، پیلی	دکتر سهرابی
۵	۹۷/۱۲/۱۸	کپسول و اسپور باکتری	دکتر سهرابی
۶	۹۷/۱۲/۲۵	متabolیسم و رشد باکتری ها	دکتر سهرابی
۷	۹۸/۰۱/۱۷	ژنتیک باکتری ها	دکتر سهرابی
۸	۹۸/۰۱/۲۴	تأثیر عوامل فیزیکی و شیمیایی بر یاکتری ها	دکتر سهرابی
۹	۹۸/۰۱/۳۱	آشنایی با انواع میکروسکوپ ها و کاربرد آنها	دکتر سهرابی
۱۰	۹۸/۰۲/۰۷	روشهای رنگ آمیزی باکتریها	دکتر سهرابی
۱۱	۹۸/۰۲/۱۴	طبقه بندی محیطهای کشت	دکتر سهرابی
۱۲	۹۸/۰۲/۲۱	نحوه کشت و ایزوله کردن باکتری ها	دکتر سهرابی
۱۳	۹۸/۰۲/۲۸	آشنایی با برخی از روشهای آزمایشی و بیوشیمیایی تشخیص باکتری ها	دکتر سهرابی
۱۴	۹۸/۰۳/۰۴	آنٹی بیوتیک ها و مکانیسم اثر آنها	دکتر سهرابی
۱۵	۹۸/۰۳/۱۱	روشهای تعیین حساسیت یاکتری یه آنتی بیوتیک ها (آنٹی بیوگرام)	دکتر سهرابی
۱۶	۹۸/۰۳/۱۸	فلور طبیعی بدن	دکتر سهرابی
۱۷	۹۸/۰۳/۲۵	روابط میزبان و پاتوژن	دکتر سهرابی